

Torsdagen den 3 oktober
Kl. 15.00

Meddelande om val

1 § Upplästes och lades till handlingarna följande från valprovsningsnämnden inkomna

Berättelse om granskning av bevis för riksdagsledamot och ersättare

Till valprovsningsnämnden har från riksskatteverket inkommit bevis om att Ingela Mårtensson (fp), Göteborg, utsetts till ny ledamot av riksdagen fr. o. m. den 1 oktober 1985 sedan Lars Nordström (fp) avsagt sig sitt uppdrag. Till ersättare för riksdagsledamöter har utsetts Kerstin Keen, Hovås, Jörgen Weibull, Göteborg, och Gunilla Landergren, Askim (alla fp).

Vidare har inkommit bevis om att Kerstin Andersson (s), Handen, utsetts till ersättare för riksdagsledamöter med anledning av riksdagsvalet den 15 september 1985.

Valprovsningsnämnden har vid sammanträde denna dag granskat bevisen och därvid funnit att de blivit utfärdade i enlighet med 15 kap. 1 § vallagen. Stockholm den 2 oktober 1985

Bengt Hult

/Sven-Georg Grahn

2 § **Meddelande om val**

Anf. 1 TALMANNEN:

Jag får anmäla att val till talmanskonferens, utskott och riksdagens förvaltningsstyrelse sker vid sammanträdet tisdagen den 8 oktober kl. 11.00.

3 § Anmäldes och bordlades

Proposition

1985/86:4 om att överföra tillverkning och utgivning av mynt till Sveriges riksbank

4 § Meddelande om interpellationer

Meddelande om
interpellationer

Meddelades att följande interpellationer framställdes

den 2 oktober

1985/86:12 av *Göte Jonsson* (m) till statsrådet Gertrud Sigurdsen om förbättrad långvård:

Under senare tid har uppmärksamhet riktats mot missförhållanden inom svensk långvård. Som ett avskräckande exempel har anförts ett omskrivet fall med en äldre man som avlidit på en långvårdsavdelning i Forshaga under, vad hans närmast anhöriga beskrivit som, omänskliga omständigheter. Sedan detta publicerades har många redovisat vad de anser vara stora brister och missförhållanden inom långvården. Främst är det anhöriga som kommer med kritiska synpunkter.

Men också sjukvårdspersonalen upplever långvårdens brister som en stundtals svår påfrestning. Vikande resurser och stora effektivitetskrav gör att åtskilliga känner sig fångna i en allt sämre arbetssituation, där mänsklighet i vården alltmer blir en fråga om idealitet och självupppoffring. Långvårdspersonalen förtjänar långt mer att lovordas än risas för sina insatser.

Alla patienter måste behandlas med respekt och hänsyn. Detta skall givetvis gälla också dem som är äldre. Vård i livets slutskede ställer särskilt stora krav. Det är högst allvarligt om människor behöver känna skräck inför sin ålderdom. Åtskilliga gamla i långvården är säkerligen också rädda för att klaga och framföra sina önskemål, eftersom de blivit helt beroende av den enda vårdform de erbjudits, nämligen den landstingskommunala långvården. Har man inget alternativ ligger det närmare till hands att försöka anpassa sig till förhållandena än att riskera obehag – utan förändringar till det bättre.

Även sjukvårdspersonalen har där en svår situation på grund av dubbla lojaliteter och den risk för obehag man själv löper om man anmäler missförhållanden på sin egen arbetsplats.

Enligt min mening bör undersökningar göras för att klarlägga förhållandena inom långvården. Såväl patienter, anhöriga som personal bör under sekretesskydd få redovisa sina erfarenheter inför en opartisk undersökningskommission. Undersökningen bör ge utrymme för såväl fallstudier som vetenskapligt genomförd urvalsstudie. Syftet måste vara dels att ge en rättvis och klarläggande bild av svensk långvård anno 1985, dels att åstadkomma bättre vårdförhållanden med större trygghet för gamla och sjuka inom långvården och bättre arbetstillfredsställelse för personalen.

Mot denna bakgrund vill jag fråga statsrådet Sigurdsen:

Vilka åtgärder avser statsrådet vidta för att belysa förhållandena inom långvården och förbättra dem, så att gamla och sjuka kan känna trygghet och tillförsikt och personalen harmoni och arbetstillfredsställelse?

1985/86:13 av *Arne Andersson* i Ljung (m) till jordbruksministern om det framtida skördeskadeskyddet:

Prot. 1985/86:4
3 oktober 1985

*Meddelande om
interpellationer*

Stora delar av vårt land har i år drabbats av betydande skördeskador, som skulle ha kunnat omfattas av ett reformerat skördeskadeskydd. Under en lång följd av år har det gamla områdesskyddet varit föremål för översyn såväl i officiella utredningar som internt i jordbruksdepartementet. Förslag till lösningar har presenterats. Beträffande behov av ett skördeskadeskydd råder inga delade meningar. Mot denna bakgrund är regeringens passivitet synnerligen olycklig. Ett skördeskadeskydd med högre grad av individualitet skulle i år ha skänkt trygghet åt drabbade lantbrukare.

De svåra väderleksförhållanden som drabbat det svenska lantbruket i år med sent vårbruk och alltför regnrik sommar har i stora delar av landet medfört utomordentligt stora inkomstbortfall. Härtill kommer skador av mera katastrofartad karaktär i flera av våra älvområden, som kommer att kräva statligt engagemang i en eller annan form. Denna senare typ av skördeskada skulle dock inte ha kunnat omfattas av ett skördeskadeskydd. I avsaknad av ett fungerande skördeskadeskydd kommer statsmakten nu sannolikt att få ta ställning till stöd i en eller annan form för såväl katastrofskador som brister i det gamla områdesskyddet för skördeskador. Underlåtenheten beträffande skördeskadeskyddet tillsammans med åtgärder i anledning av "naturkatastrofer" kan bli kostsam.

Härutöver bör nämnas de skadeverkningar skyddet lidit genom att det under flera år icke tillförts nya medel. Härav följer att skördeskadefonden, som för ett par år sedan översteg 600 milj. kr. nära nog har halverats. Detta förhållande kan ge anledning till problem i händelse ett förändrat skydd kommer att ges nytt huvudmannaskap.

Den nu aktuella situationen ger otvetydigt påminnelse om att lantbruket inte klarar sig utan skydd vid skördeskador.

Med stöd av ovanstående vill jag framställa följande frågor till jordbruksministern:

Vilken inriktning avser jordbruksministern ge det framtida skördeskadeskyddet, och när kommer riksdagen att få förslag i ärendet?

den 3 oktober

1985/86:14 av *Erling Bager* (fp) till bostadsministern om inhämtande av yttranden över den s. k. Ugglumsleden öster om Göteborg:

Statens vägverk planerar sedan 1981 i samarbete med Partille kommun en utbyggnad av den s. k. Ugglumsleden öster om Göteborg. Partille kommun genomkorsas av Sæveån i vars dalgång motorväg E 3 går fram. Från Landvetter anknyter väg 549 till motorvägen vid Slottsmotet. Motet har i dag begränsad kapacitet. En utbyggnad av motet, som noga har studerats, är kostnadsberäknad till ca 23 milj. kr.

I denna situation har vägverket föreslagit att i stället minska trycket på motet genom att i en dalgång söder om motorvägen skapa en öst-västlig parallellförbindelse, över vilken en del av trafiken på Landvettervägen kan

ledas för att några kilometer längre bort ledas norrut och anknyta till motorvägen vid Torpamotet i Göteborg.

Den föreslagna sträckningen genomskär först ett orört naturområde, därpå ett tätbebyggt villaområde, korsar Göteborgs kommungräns vid Vallhamra och för sedan på befintliga vägar på relativt litet avstånd förbi Göteborgs nya storsjukhus, Östra sjukhuset.

Inom Partille kommun har ledens utbyggnad blivit föremål för häftig kritik, och frågan har givits stor betydelse i kommunvalet. En fjärdedel av kommunens invånare har via namnlistor protesterat mot utbyggnad.

Enligt de prognoser vägverket presenterat kommer endast en del av Landvettervägens nuvarande trafik att välja den nya leden. Frågan är emellertid av stor principiell betydelse. Genom utbyggnaden öppnas för framtiden ett trafikföringsalternativ genom Ugglumsdalen. Ingen kan i dag med säkerhet förutsäga hur stor del av trafiken som framgent kommer att ledas denna väg.

Utbyggnaden, som för betydande trafikmängder genom ett orört och värdefullt naturområde och tätbebyggda bostads- och sjukhusområden, står i skarp motsats till den princip inom modern trafikplanering enligt vilken biltrafik helst skall sammanföras till ett fåtal större leder. Ett principiellt ställningstagande i denna fråga berör Göteborgs och Partille kommuner i lika hög grad.

Det är orimligt att statens vägverk, i samband med planeringen av en trafikled inom Partille kommun som förbinder Partille med Göteborg, inte bereder Göteborgs kommun tillfälle att yttra sig över planen.

Är statsrådet beredd att medverka till att Göteborgs kommun får tillfälle att yttra sig över Ugglumsleden och bli betraktad på motsvarande sätt som en sakägare?

5 § Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställdes

den 2 oktober

1985/86:36 av *Hugo Hegeland* (m) till finansministern om befrielse i vissa fall från stämpelskatt på aktier:

Stämpelskatten på aktier höjdes den 1 juli 1985 från en till två procent. Skattskyldigheten inträder när transaktionen registrerats av patent- och registreringsverket, vilket i många fall medfört att den höjda skatten blir retroaktiv. Anledningen till detta är främst den legendariskt långa handläggningstiden hos patentverket. Trots att bolag bildats i god tid före den 1 juli eller anmält aktiekapitalshöjning före den 1 juli, och trots att patentverket gjort allt för att hinna med så många ärenden som möjligt före den 1 juli, drabbas många bolag av skattehöjningen.

En ändring av gällande orimliga förhållanden kräver ett tillägg till lagen om stämpelskatt på aktier.

Med anledning härav vill jag fråga:

Är finansministern beredd att, i överensstämmelse med den mer omfattande stämpelskattelagen, lämna riksdagen förslag om tillägg till lagen om stämpelskatt på aktier av innehåll att stämpelskatt må efterges eller återbetalas vid "synnerliga skäl"?

1985/86:37 av *Per Westerberg* (m) till finansministern om rätten att fritt få förvärva aktier i bankaktiebolag:

Avser regeringen att tillmötesgå bankinspektionens begäran om lagstiftning som inskränker medborgare och företags rätt att fritt förvärva aktier i bankaktiebolag?

1985/86:38 av *Ivar Franzén* (c) till statsrådet Birgitta Dahl om utveckling av vindkraften:

I ett interpellationssvar den 21 februari 1985 förklarade energiministern: "För fortsatt utveckling av vindkraften krävs också att kraftbolagen tar en ökad del av ansvaret." Energiministern utlovade också överläggningar med kraftbolagen för att åstadkomma detta ökade ansvarstagande. Enligt uppgift har sådana överläggningar förts i olika omgångar.

Jag vill därför till energiministern ställa följande fråga:

Har överläggningarna med kraftbolagen givit sådant resultat att bolagen är beredda att ta det ansvar som krävs för att säkra vindkraftens utveckling?

den 3 oktober

1985/86:39 av *Ingrid Sundberg* (m) till statsrådet Bengt Göransson om det nordiska samarbetet på satellit-TV-området:

Vid en frågedebatt i riksdagen den 14 mars 1985 bedömde statsrådet det möjligt att uppnå en lösning på Tele-X-samarbetet, förutsatt att de principer för prissättningen på Tele-X-satellitens kapacitet som Sverige redovisat tillgodoses i rimlig utsträckning.

Syftet har varit att en överenskommelse mellan de nordiska länderna skulle ha träffats före den 15 maj, vilket Nordiska rådet begärt. Någon sådan överenskommelse har ännu inte gjorts. Under tiden har överläggningar startat mellan de nordiska ländernas TV-ansvariga i syfte att genom utnyttjande av Intelsat-satelliten vidaresända de olika ländernas TV-program för mottagning över kabel i grannländerna.

Då detta aviserade samarbete öppnar nya möjligheter för vidaresändning av nordiska TV-program önskar jag fråga kulturministern:

Innebär detta att det planerade samarbetet över Intelsat kommer att ersätta det hittillsvarande Tele-X-samarbetet?

Prot. 1985/86:4
3 oktober 1985

1985/86:40 av *Margareta Persson* (s) till kommunikationsministern om riksfärdtjänsten:

Meddelande om frågor

Riksfärdtjänsten har inneburit stora förbättringar av den personliga friheten och rörligheten för svårt handikappade personer. I våras beslöt riksdagen att reglerna för riksfärdtjänsten bör förbli oförändrade i avvaktan på den översyn som transportrådet gör. Under våren genomfördes konferenser med handläggarna i de olika kommunerna. Efter dessa konferenser har tillämpningen av reglerna skärpts. Många handikappade har under sommaren upprörts över det krångel som införts och de krav som nu ställs. Vissa av kraven är i det enskilda fallet obegripliga.

Jag vill fråga statsrådet följande:

Kommer kommunikationsministern att se till att riksfärdtjänstens tillämpning blir oförändrad i avvaktan på transportrådets översyn?

1985/86:41 av *Gullan Lindblad* (m) till socialministern om omprövning av sjuk- och föräldrapenningen för studerande:

Fr. o. m. den 1 januari 1985 gäller en ny lag rörande studerandes sjuk- och föräldraförsäkringsförmåner. Under tid då studiemedel utgår har eleven endast s. k. vilande sjukpenning, vilken kan aktiveras först när studiestödet upphör.

Under sommaruppehåll med feriearbete får eleverna en sjuk- och föräldrapenning baserad endast på feriearbete, dvs. ett mycket dåligt försäkringskydd enligt de regler som gäller.

Det nya systemet har visat sig skapa stora svårigheter särskilt för vuxenstuderande, som ofta har försörjningsplikt. Ensamstående med barn drabbas särskilt hårt.

Min fråga till socialministern är:

Vilka åtgärder planerar socialministern vidta för att en omprövning av sjuk- och föräldrapenningen för studerande skall kunna komma till stånd?

1985/86:42 av *Viola Claesson* (vpk) till statsministern om övergreppet mot Greenpeaces fartyg Rainbow Warrior:

Den internationella freds- och miljöorganisationen Greenpeace har vunnit respekt över hela världen för sina aktioner. Organisationens demonstrationer mot Frankrikes provsprängningar i Stilla havet har trots sin fredliga inriktning bemötts med terrorverksamhet. Det statsunderstödda attentatet mot Greenpeace-fartyget Rainbow Warrior har upprört världsoinionen och skakat den franska regeringen, vars ministrar utpekats som ansvariga.

Sveriges intresse som neutral stat måste vara att understödja alla krafter som i likhet med Greenpeace arbetar för en atomvapenfri värld. Hittills har dock inget hörts från den svenska regeringen angående attentatet mot Rainbow Warrior.

Jag vill därför fråga statsministern:

På vilket sätt avser den svenska regeringen att reagera på det franska attentatet mot Greenpeace-fartyget Rainbow Warrior?

6 § Kammaren åtskildes kl. 15.02.

Prot. 1985/86:4
3 oktober 1985

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Gunborg Apelgren